

HÅNDVÆRKSRADET

Vedr.: L 199 Forslag til lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love (særligt dækkede obligationer)

EF-retten åbner, som nærmere omtalt nedenfor, betydelige muligheder for, at de enkelte medlemslande i Den Europæiske Union kan vedtage ikke-diskriminerende, nationale regler af hensyn til at beskytte låntagere, hvad enten der er tale om de enkelte borgere eller om virksomheder.

Det må således også antages at kunne indebære, at et medlemsland uden at komme i konflikt med EF-retten i forbindelse med indførelse af en lånefinansiering baseret på særligt dækkede obligationer lovligt kan stille:

- ikke-diskriminerende, nationale krav om synliggørelse af en rentemarginal ved at kræve synliggørelse af rentemarginalen baseret på børsnotering af obligationer, medmindre rentedelen af lånene er fastsat med udgangspunkt i en referencerente;
- ikke-diskriminerende, nationale krav om standardisering og gennemsigtighed med hensyn til indfrielse af lån;
- ikke-diskriminerende, nationale krav om regulering af rentemarginal, der sikrer, at låntagere ikke udsættes for individuelle stigninger i løbetiden med udgangspunkt i låntagers individuelle forhold.

Det er klart, at det i nogle tilfælde kan være vanskeligt at sige med fuldstændig sikkerhed, hvor grænsen går for, hvad der EF-retligt vil kunne tillades med hensyn til ikke-

diskriminerende, national lovgivning til sikring af forbrugerbeskyttelseshensyn. Det er i sidste instans grænser, som kun EF-domstolen kan afgøre.

Men det vil efter forholdene antagelig også kunne være foreneligt med EF-retten, at et bestemt låneprodukt, der er tilladt i ét medlemsland, kan være sådan sammensat, at det i henhold til lovgivningen i et andet medlemsland ikke kan tilbydes uden ændringer, der påvirker dets materielle indhold. Forbrugerbeskyttelseshensynet synes således ikke at kunne begrænses til at sikre, at forbrugeren kan forstå, hvad der er låneproduktets indhold. Forbrugere vil også kunne beskyttes mod låneprodukter, der stiller vedkommende urimeligt svagt i forhold til långiveren.

Vedtagelsen af dansk lovgivning til regulering af finansiel virksomhed skal som følge af Danmarks medlemskab af Den Europæiske Union dels sikre, at den pågældende lovgivning overholder EF-traktaten, derunder også de særlige bestemmelser om fri bevægelighed for kapital og bestemmelserne om fri udveksling af tjenesteydelser, dels sikre, at den pågældende lovgivning er forenelig med bestemmelser i en række sekundære EF-retsakter til regulering på de to områder.

I forbindelse med vedtagelsen af ovennævnte lovforslag om finansiel virksomhed har det som led i en argumentation til fordel for indførelsen af adgangen til en finansieringsform baseret på pant i fast ejendom kombineret med udstedelsen af særligt dækkede obligationer været fremhævet, at det under alle forhold vil være muligt at tilbyde danske låntagere et sådant låneprodukt, idet sådanne lån kunne ydes f.eks. fra danske bankers udenlandske afdelinger og vel at mærke på grundlag af de regler, der måtte være gældende i det pågældende land.

Det ligger fast, at banker og andre kreditinstitutter inden for EU har ret til at tilbyde lån til kunder i hele EU. Den sekundære EF-ret harmoniserer store dele af medlemslandenes bestemmelser om kreditinstitutter for så vidt angår f.eks. sikring af overholdelsen af krav til egenkapital og solvens, der baseres på hjemlandsgodkendelse og – tilsyn kombineret med princippet om gensidig anerkendelse, og fastlægger desuden mere præcist end EF-traktaten, hvilke former for grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser EU's medlemslande har pligt til at tillade. Det drejer sig bl.a. om lån.

Men én ting er, at EU's medlemslande skal tillade grænseoverskridende långivning, en anden er, om der er pligt for medlemslandene til at tillade lånetilbud af enhver art baseret på reglerne i lovgivningen i det medlemsland, hvor et kreditinstitut er meddelt tilladelse og opererer fra. Svaret på det er, at det er der ikke basis for at antage.

Mens tilladelse til at drive kreditinstitutvirksomhed og tilsynet med kreditinstitutter som nævnt henhører under hjemlandets kompetence, ligger det til gengæld fast, at EU's medlemslande har adgang til selv bl.a. ud fra forbrugerbeskyttelseshensyn at fastlægge nærmere regler for, hvordan f.eks. låneprodukter må tilbydes over for deres potentielle låntagere. Sådanne regler skal være ikke-diskriminerende, dvs. de skal gælde alle kreditinstitutter – udenlandske såvel som indenlandske, og de må selvsagt heller ikke have en sådan karakter, at de reelt umuliggør enhver form for grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser.

Nationale regler, der har karakter af forbrugerbeskyttelse på dette område, skal kunne legitimeres på basis af traditionelle EF-retlige principper om nødvendighed og proportionalitet. De skal kunne anses for tvingende nødvendige ud fra almene hensyn, og de skal være proportionale, dvs. de må ikke gå længere end nødvendigt for at sikre forbrugerbeskyttelseshensynet.

Det kan i denne forbindelse være hensigtsmæssigt at fremhæve, at det flere steder i EF-retten fremgår, at netop for så vidt angår finansielle tjenesteydelser anses hensynet til beskyttelse af forbrugerne for særlig vigtigt.

I nogle sammenhænge har den EF-retlige harmonisering da også medført, at der i den sekundære ret ud fra beskyttelseshensyn er vedtaget nærmere bestemmelser om de vilkår, hvorunder finansielle virksomheder kan levere nærmere bestemte finansielle tjenesteydelser, og direktivet om investeringservice indeholder bl.a. detaljerede regler om markedsgennemsigthed, som medlemslandene i øvrigt skal sikre den nærmere gennemførelse af. I tilfælde, hvor den sekundære ret på området for finansielle tjenesteydelser ikke fastlægger andet, er det til gengæld, som nævnt ovenfor, overladt til medlemslandene selv at bestemme, om de ud fra forbrugerbeskyttelseshensyn vil vedtage ikke-diskriminerende nationale foranstaltninger under overholdelse af proportionalitetsprincippet.